Mi lehetne szebb dolog…
Balassi Bálint költészete

A foglalkozás időtartama: 90 perc

Foglalkozás a Balassi Bálint: Mi lehet szebb dolog című kisfilmhez

A film Balassi sokszínű költészetével kívánja megismertetni a nézőt. Elhangzik az *Egy katonaének* című verse, ami Balassi hadseregben töltött éveit mutatja be. A drámafoglalkozás során felmerülő kérdéskör egyik fele a munkához vagy hivatáshoz való viszony. A film második felében Balassi szerelmes költészetébe tekintünk bele*, Hogy Júliára találá, így köszöne neki* című versét hallgatva. Életében több nő is fontos szerepet játszott: kereste a szerelmet, de házassága nem volt sikeres. Balassi két versét úgy fogjuk a jelenkorhoz közelíteni, hogy közösen gondolkodunk annak kapcsán, napjainkban mennyire befolyásolja egymást a munka és a szerelem, mennyire fér meg egymás mellett a kettő és kell-e választani?

Célcsoport	11–12. évfolyam
Időkeret	90 perc
Drámás fókusz	Hogyan összeegyeztethető a karrier és a szerelem vagy család?
Téma és tanulási terület	Asszertív vitakultúra, érvelés fejlesztése Balassi Bálint művein keresztül jelenkori viszonylatban
Főbb kompetenciák	személyes és társas, gondolkodás
TUDÁS (Mit emelünk ki a műből?) **KÉPESSÉG (Milyen változást szeretnénk eredményezni?)** **ATTITŰD (Milyen viszonyt hozunk létre a művel?)**	**Tudás:** Megismeri Balassi Bálint sokszínű művészetét. A kisfilmből megismer két, a költő által írt verset. **Képesség:** Képes asszertívan érvelni az álláspontja mellett. Képes több aspektusból átgondolni egy-egy helyzetet. Képes az improvizációra, a gyors döntéshozásra, véleményválasztásra. **Attitűd:** Meghallgatja mások véleményét, elfogadja, hogy mindenki életében más élvez elsőbbséget.
Gyakorlatok összefoglaló ismertetése – módszertan – élmény	történetalapú drámaóra: többes egység, állóképek, séta a térben reakciókkal, messenger üzenet, performansz, gondolatkövetés, egész csoportos improvizáció vitával, véleményvonal

Eszközigény	*Hogy Júliára találа, így köszöne neki* című vers kinyomtatva (több példányban)

A film alapjául szolgáló irodalmi műhöz való viszony jele: ß	**Konvenciók típusa jele: ¤**	**Fejleszteni kívánt kompetenciaterület jele: #**
● 5-legközelebbi ● 1-legtávolabbi	● szóbeli (SZ) ● írásos (Í) ● vizuális (V) ● performatív (P)	● digitális (D) ● személyes és társas (SZT) ● önkifejezés (Ö) ● munkavállalói (M) ● tanulás (T) ● kommunikációs (K) ● gondolkodás (G)
További jelmagyarázat az óravázlatokhoz: ● Az oktatók ***dőlt betűvel*** olvashatják az egyes foglalkozáselemek célját. ● A tanári narrációkat **„IDÉZŐJELBE TETT SZÖVEGRÉSZEK”** jelölik.		

1. <u>Beköszönés és történet megalapozása, az első film megtekintése</u> 8 perc

ß: 3
¤: SZ
#: G

„Szeretném, ha jobban megismernétek Balassi Bálint költészetét. Két verse alapján született ez a foglalkozás és egy rövidfilm, amit majd két részletben fogunk megnézni. Balassi művei kapcsán pedig egy mai történetet fogunk együtt alkotni.”

A drámaóra történetének megalapozása

„Egy történet részletével érkeztem egy fiúról, aki most lép a fiatal felnőtt korba és sok változáson kell keresztülmennie:

Balla Bálint rajong a költészetért. 22 éves, kommunikáció szakon végzett az egyetemen. Három barátjával egy albérletben élnek: egy egészen nagy lakásban, ami hat szobás, mindenkinek külön nyíló hálószobája van, két szoba egyelőre üres. Eddig szülői támogatással és diákmunkákkal finanszírozta az albérleti szobát, most pedig állást keres. Tudjuk róla, hogy jelenleg nincsen párkapcsolatban, volt néhány lány az életében, de nem tudja pontosan, hogy milyen is a szerelem.

Ami igazán motiválja őt: Balassi Bálint versei. Néhány napja éppen a kedvenc Balassi-kötetét olvasgatta (*ekkor előkerül a kötet*), pontosabban Az *Egy katonaének* című versét. (*Kiosztásra kerül a kötetből elővéve a vers, aláhúzva pirossal: »vitéz próbálni indul«*) Annyira inspirálónak tartotta a verset, hogy az íróasztala felé a falra felírta magának: VITÉZ PRÓBÁLNI INDUL! (*Felírjuk a táblára is nagybetűkkel*)

Ő is szeretne a karrierjében olyan elszánt lenni, mint Balassi Bálint a csatatéren. Szívesen írna verseket. Kreatív írásos munkának örülne, vagy olyannak, ahol a saját szövegei is érvényesülhetnek. Mióta először olvasta az *Egy katonaének* című verset, többször is elővette, újra és újra elolvasta. Miközben olvasta, így képzelte el.

Az első film levetítésre kerül

2. <u>Közös rajzolás</u> 7 perc

ß: 2
¤: V
#: Ö, G

A cél a tér tudatos használata, kreativitásfejlesztés.

A terem közepére tegyünk egy nagyméretű papírt! Ez legyen felülnézetből Bálint szobája. Alakítsuk ki az ő életterét.

„Itt van ez a papír, ez lesz felülnézetből Bálint szobája. Rendezzük be! Mi van a szobájában? Hol van az ágya? Mennyire világos a szoba? Hány ablak van? Mi van a szekrényén? Mi van az íróasztalán? Vannak-e más kötetei? Azokat hol tárolja? Akinek van javaslata, jöjjön ide és rajzolja le a papírra az ötletét."

3. Jelenetalkotás – dramatikus stoppos gyakorlatból inspirálódva 10 perc

ß: 1
¤: V
#: SZT, K

A cél a közös gondolkodás a viszonyokról, arról, hogy milyen lehet a hat fiatalnak együtt lakni és szervezni egy bulit.

„A nagy lakásban, ahol hat szoba van, jelenleg négyen laknak. A főbérlőnek sikerült kiadnia a két üres szobát, így két ismeretlen fiatal költözik be oda. Bálint és három barátja házavató bulit szervez az újdonsült lakóknak. Nézzünk meg, hogy alakult a buli: mi történt a fiatalokkal délután 18:00-kor, este 20:00-kor, éjjel 23:00-kor és hajnali 2:00-kor, majd reggel 5:00-kor. Ehhez rendeződjetek öt csapatba. Minden csapat kap egyet az előbbi időpontokból. Minden csapat találjon ki egy 40 másodperces jelenetet, ami az adott időpontban történik a fiatalokkal. Minden csapatban döntsétek el, hogy ki lesz Bálint, kik lesznek a régi és az új lakótársai, és kik a meghívott vendégek.

A jelenetek kitalálása, majd bemutatása

Rengeteg fénykép és felvétel készült a buliról, ezeknek a részleteit fogjuk most mi is közösen megnézni. Egymás után mutassátok be, mi történt a fiatalokkal az adott időpontokban. Fogom mérni az időt és megállítom 40 másodpercnél a jeleneteket.

4. Messenger üzenet 5 perc

ß: 2
¤: Í
#: G, D

„Reggel 7:00-kor felkel és meglátja, hogy a kanapén fekszik egy lány. Nagyon ismerős neki, hosszan nézi őt, de nem jön rá, hogy ki az. Reggel épp csak meglátta, amikor állásinterjúra indult egy pékségbe – ám amikor hazaért, már csak a lakótársai voltak ott, a lány eltűnt. A fiatalok megbeszélik, hogy érezték magukat a buliban, újra megnézik közösen a képeket és videókat, amikor Bálintnak eszébe jut a rejtélyes lány, aki olyan ismerős volt neki reggel a kanapén. Amikor a lakótársa az egyik fényképen lévőről beszél, meghallja a nevét is: Julcsi. Rájön, honnan ismerős neki: hiszen ő a gimis osztálytársa, akibe évekig fülig szerelmes volt."

Személyes üzenet a történet folytatásához

„Bálint napokig nem tudta kiverni Julcsit a fejéből. Arra gondolt, hogy ráír messengeren. Vajon mit írjon neki? Vegyétek elő a telefonotokat. Biztosan van egy osztálycsoportotok: mindenki írjon oda egy üzenetet, amit szerinte Bálint írhatott Julcsinak. Kérlek benneteket, ne reagáljatok most egymásra, csak olvassátok el egymás ötletét."

A foglalkozás vezető körbejár, hogy ő is lássa az üzeneteket, de nem olvassák fel.

„Mit reagál szerintetek Julcsi? Melyik üzenetre reagálja ezt?"

5. Performansz 15 perc

ß: 5
¤: P
#: SZT, Ö, K

A feladat a Hogy Júliára talála, így köszöne neki *című versből performansz készítése, Bálint belső világának bemutatása.*

„Bálintot teljesen elbódította, hogy volt osztálytársa újra megjelent az életében. Csak a lányról ábrándozott naphosszat. Természetesen Balassi verseskötetébe kapaszkodott és szerelmes verseit lapozgatta. Az egyik versnél megakadt és többször elolvasta, miközben egyre erősebb érzelmeket kezdett táplálni Julcsi iránt, mert eszébe jutottak a régi emlékei is róla. A vers címe: *Hogy Júliára talála, így köszöne neki*"

A Balassi-kötetből elővéve megkapják a diákok a verset, hogy lássák leírva is.

„Miközben olvassa, így képzeli el."

Megnézzük a második filmet.

„Bálint úgy dönt, hogy különleges módon lepi meg a lányt. A költészet szerelmeseként szeretné felhasználni Balassi *Hogy Júliára talála, így köszöne neki* című versét, hogy ezzel is megmutassa a lánynak az ő igazi, művészi énjét. Barátaihoz fordul, hogy segítsenek neki, miképp nyerje el Julcsi szívét. Ahogy a bulijelenetekhez kialakítottátok a csapatokat, a versből inspirálódva készítsetek egy performanszot. Nem kötelező az egész verset felhasználni, de valamilyen formában jelenjen meg a kis előadásban a vers.

A performansz sok minden lehet, a lényeg, hogy egy művészi alkotás. Lehet táncolni, énekelni, szavalni, írni, használhattok hozzá eszközöket: merjetek kreatívak lenni."

Bemutatjuk a performanszokat. A tanár lesz Julcsi, akinek bemutatják az alkotásokat.

„Én leszek Julcsi, nekem mutassátok be az elkészült performanszokat."

- SZÜNET -

6. Tanár szerepben 10 perc

ß: 4
¤: SZ
#: G

Problémafelvetés

„Öt évvel később folytatódik a történet. Julcsi és Bálint nagy szerelemben élnek Julcsi lakásában. Történt azonban valami, aminek ügyében Bálint ismét a barátaihoz fordul tanácsért. Én leszek Bálint, ti pedig a barátai. Segítsetek nekem a döntéshozásban! Bálint állásajánlatot kap, nem is akármilyet. Az álommunkáját végezhetné. Szerintetek mi az ő álommunkája?"

Megbeszéljük, hogy mi Bálint álommunkája.

„Két oldalra elhelyezek két papírt, aminek a hátuljára van írva valami. Ha bejövök az ajtón, akkor már Bálintként jövök be hozzátok. Kérlek, hallgassátok meg, hogy miben kérem a tanácsotokat és amikor elmondom, meg fogom fordítani a lapokat. Egyértelmű lesz, hogy melyik oldal mit jelent, kérlek benneteket, hogy arra az oldalra üljetek majd Bálint barátaiként, amelyikkel inkább egyet értetek. Itt mondjátok el, hogy miért döntöttetek így! Bármikor átülhettek a másik oldalra – de ekkor mondjátok el, hogy miért gondoltátok meg magatokat!"

A tanár Bálint szerepébe lép, a diákok lesznek a barátai. A következő információknak mindenképp el kell hangozniuk, akkor is, ha közben megszólalnak a diákok, interakcióba lépnek Bálinttal:

„Köszi, hogy itt vagytok! Óriási hírem van: megkértem Julcsi kezét és igent mondott. Történt azonban más is. Ismeritek Julcsit, tudjátok mennyire szereti a munkáját és mekkora szó, hogy már csapatvezető, magas pozícióban dolgozik. És bár én is szeretem a pékséget és egészen jól is keresek, mint üzletvezető, továbbra is fontos nekem a költészet. Vezetem a blogomat a neten, tudjátok, ahova a verseimet töltöm fel, jól is jön hozzá a kommunikáció szakos végzettségem. Tegnap már a gyermekvállalásról is beszélgettünk Julcsival, de ma reggel kaptam egy telefonhívást. Látták a blogomat, a verseimet és azért hívtak, hogy (*a megbeszélt álommunkát itt beékeljük)* felajánlják nekem. És ez csodálatosan hangzik, de az a helyzet, hogy ez a munka Angliában lenne, így külföldre kellene költöznöm. Julcsi viszont itthon dolgozik, nem tudja külföldről végezni a munkáját."

7. Nagycsoportos improvizáció vitával 20 perc

ß: 5
¤: P
#: SZT, Ö, K

A tanár még mindig Bálint szerepében marad. A diákok két oldalra ülnek, érvelnek és megpróbálják meggyőzni, hogy miért maradjon itthon szerelmével vagy menjen külföldre dolgozni.

8. Beszélgetés 5 perc

ß: 4
¤: SZ
#: G, K

A cél beszélgetés levezetése a lehetséges befejezésről.

„Mi lehet a vége a történetnek, ha Bálint marad? Mi történhet, ha elmegy? Lehet-e kompromisszum?”

9. Véleményvonal 5 perc

ß: 4
¤: V
#: Ö, K

A cél saját véleményünk megosztása a drámaóra folyamán alakított közös tudás alapján.

Jelöljük ki a terem két oldalán a végpontokat!

„Ha mindenképpen oldalt kell választani, akkor te melyik oldalra állnál?

- karrier vagy szerelem?

- karrier vagy család?

10. Elköszönés, lezárás 5 perc

„Itt véget ér a történetünk, köszönöm a játékot! Hogy éreztétek magatokat?

A drámafoglalkozás címe*: Mi lehetne szebb dolog…*
Ti hogyan fejeznétek be ezt a mondatot?”